

۱ بسمه تعالیٰ
مجلس شورای اسلامی
دوره‌اول - سال چهارم
۱۳۶۳ - ۱۳۶۲

۴۷۷

شماره ترتیب چاپ ۲۲۲۱

شماره دفتر ثبت ۷۷۲

شماره ۹۰۵۲۲

تاریخ ۱۳۶۲/۱۱/۲۴

برادرگرامی حجت‌الاسلام والملین آقای‌هاشمی‌رفسنجانی
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه راجع به اهداف و وظایف وزارت امور خارجه که بنا به درخواست سازمان امور
اداری و استخدامی کشور در جلسه مورخ ۱۱/۱۰/۶۲ هیات وزیران تصویب رسیده است
به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد.

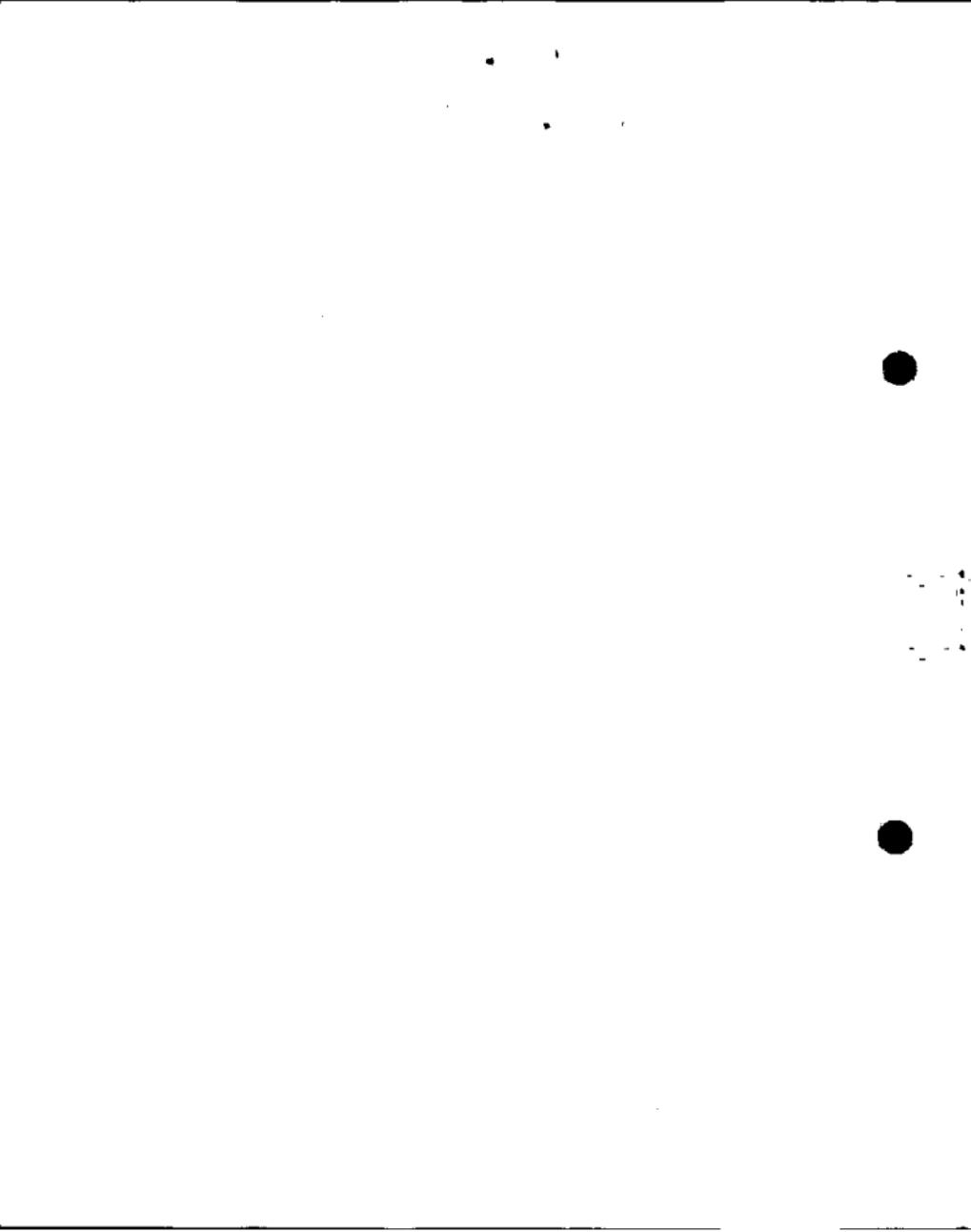
نخست وزیر

میرحسین موسوی

از آنجا که در اصل چهارم قانون اساسی تأکید شده است که کلیه قوانین و مقررات
با بدبراس سوابین اسلامی باشد و نیز در اجرای ماده‌واحد مصوب ۱۸/۱۳۶۰/۱۱ این مجلس
شورای اسلامی که بمحض آن دولت موظف به تهییه لایحه نظام و تشکیلات اداری دولت
جمهوری اسلامی ایران شده است، بمنظور تجدیدنظر کلی و اساسی در قوانین و مقررات
جاری و مورد عمل وزارت امور خارجه، لایحه راجع به "اهداف و وظایف وزارت امور خارجه"
که بر مبنای اصول مربوط به سیاست خارجی دولت جمهوری اسلامی ایران مندرج در قانون
اساسی تنظیم شده است، تقدیم میگردد.

لایحه راجع به اهداف و وظایف وزارت امور خارجه

ماده ۱- وزارت امور خارجه عهده‌دار اجرای سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

درجهارچوب سیستها و خط مشی های دولت براساس موازین اسلامی و متنکی بر اصول زیر مبیا شد.

- ۱- اصل نه شرقی نه غربی، جمهوری اسلامی.
- ۲- طرد کامل استعمار و جلوگیری از نفوذ اجنب (بند ۵ اصل سوم قانون اساسی).
- ۳- تنظیم سیاست خارجی کشور براساس معیارهای اسلام، تعهد بودارانه نسبت به همه مسلمانان و حمایت بیدریغ از مستضعان جهان (بند ۶ اصل سوم).
- ۴- قراردادن سیاست کلی بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی به حکم آیه کریمه "ان هذه امتكم امة واحدة وانا ربكم فاعبدون" و کوشش پیگیر در جهت تحقق بخشیدن به وحدت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام (اصل ۱۱).
- ۵- نفی هرگونه سلطه‌جوشی و سلطه پذیری، حفظ استقلال همه جانبه تامیت ارضی کشور و دفاع از حقوق همه مسلمانان و عدم تعهد در برابر قدرتهای سلطه‌گر و روابط صلح آمیز مقابل با دول غیر محارب (اصل ۱۵۲).
- ۶- حمایت از مبارزه حق طلبانه مستضعفین در هر نقطه از جهان در عین خودداری کامل از هرگونه دخالت در امور داخلی ملت‌های دیگر (اصل ۱۵۴).
- ماده ۷- وزارت امور خارجه برای نیل به اهداف پیش‌بینی شده در ماده فوق وظایف اساسی زیر را عهده‌دار خواهد بود.
- ۱- بروزی، برقراری، تنظیم، حفظ و توسعه روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران با سایر دولتها و سازمانهای سیاسی بین‌المللی درجهارچوب سیستها و خط مشی های دولت جمهوری اسلامی ایران و نظارت سیاسی بر سایر روابط خارجی.
- ۲- ایجاد واداره نمایندگیهای سیاسی و کنسولی در کشورهای خارجی و سازمانهای سیاسی بین‌المللی براساس قوانین و مقررات مربوط.
- ۳- توجه و مرآبت دائم نسبت به وقایع بین‌المللی بویژه وقایع جهان اسلام و رویدادهایی که به رنج‌وحده در شرایط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، و نظمی جمهوری اسلامی بطور اخص و جهان اسلام و مستضعفین بطور اعم موثر است و تهیه و تنظیم گزارشات لازم و دقیق در این زمینه با پیش‌بینی و پیشنهادات لازم جهت اطلاع مراجع ذیصلاح.
- ۴- فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف نمایندگیهای دولتها و خارجی در ایران طبق قوانین و مقررات و عرف داخلی و بین‌المللی و براساس اصل عمل متناسب و تنظیم عهده‌نامه‌ای موافق تفاههای دوجانب‌باهمانگی و همکاری دستگاههای ذیربط.

- ۵- تدوین و اجرای مقررات مربوط به بناهندگی سیاسی و تابعیت اتباع بیگانه با همکاری و هماهنگی وزارت کشور و سایر دستگاههای ذیربیط .
- ۶- انجام اقدامات لازم در زمینه امور کنسولی اعم از حفظ حقوق و منافع اتباع ایرانی مقیم خارج از کشور و امور مربوط به تابعیت و احوال شخصیه آنان با همکاری دستگاههای ذیربیط .
- ۷- همکاری با دستگاههای اجرائی کشور و ارائه نظریات لازم برای ایت ملاحظات سیاست خارجی درجهت بررسی و تهیه طرحهای مربوط به برقراری و گسترش مناسبات اقتصادی فرهنگی و علمی و فنی وغیره .
- ۸- فراهم آوردن موجبات و زمینههای شرکت و عضویت دستگاههای دولتی در مجامع و سازمانهای بین المللی و کنفرانسها و اجادات زمینههای لازم برای تعهدات فیما بین با همکاری و مشارکت دستگاههای ذیربیط .
- ۹- همکاری با وزارت ارشاد اسلامی و دستگاههای ذیربیط در اشاعه فرهنگ اسلامی در کشورهای خارجی .
- ۱۰- فراهم آوردن زمینههای لازم برای خبرگزاریها و نمایندگیهای مطبوعاتی خارجی درجهار جوب روابط و مقررات و سیاستهای ارشادی و تبلیغاتی کشورها همانگی دستگاههای ذیربیط .
- ۱۱- همکاری با وزارت فرهنگ و آموزش عالی و سایر دستگاههای ذیربیط در انجام امور مربوط به بورسها و اگذاری کشورها ، سازمانها و موسسات خارجی و بین المللی به جمهوری اسلامی ایران و بالعکس .
- ۱۲- تهیه و تنظیم لواح مربوط به ظایف محوله .
- ۱۳- ایجاد زمینههای مناسب بمنظور بهرهگیری از استعدادها و مکانات دانشجویان و اتباع ایرانی خارج از کشور .
- ۱۴- انجام دادن اقدامات لازم منبعث از کلیه قوانین و مقررات کشورکه در ارتباط با وظایف وزارت امور خارجه میباشد .
- ۱۵- کلیده دستگاههای دهای انقلاب اسلامی مکلفند در تنظیم مناسبات و برقراری هر نوع ارتباط با دول خارجی و انعقاد قرارداد و همکاریهای فنی ، اقتصادی ، فرهنگی ، علمی و نظامی با کشورهای خارج و سازمانهای بین المللی هماهنگی سیاسی لازم با وزارت امور خارجه بعمل آورده و وزارت امور خارجه نیز مکلف است نسبت به فراهم آوردن موجبات

تامین هماهنگ و ایجاد ارتباط و تسهیلات لازم براساس اصول و سیاستهای خارجی و حفظ
مصالح جمهوری اسلامی ایران اقدام لازم را معمول دارد.

ماده ۴- وزارت امورخارجه باید موجبات حمایت او مبارزه حق طلبانه مستضعفان
بالاخس مسلمانان علیه مستکران را در هر نقطه جهان بدون دخالت در امور ملتهای
دیگر براساس اهداف و سیاست خارجی کشور فراهم آورد.

ماده ۵- وزارت امورخارجه مکلف است بمنظور ایجاد زمینه‌های لازم برای عقد
قراردادها، عهدنامه‌ها، موافقت نامه‌ها و مقاوله‌نامه‌های دولت جمهوری اسلامی ایران با
کشورهای جهان و شرکت وضعیت در مجامع بین‌المللی در چهارچوب سیاستها و خط‌مشی‌های
دولت جمهوری اسلامی ایران اقدامات لازم را بعمل آورد.

ماده ۶- وزارت امورخارجه مکلف است نیزوهای معتمد و شایسته موردنیاز خود را
از طریق آموزش‌های مورد لزوم قبیل از خدمت و ضمن خدمت در چهارچوب سیاستهای
فرهنگی و سایر سیاستها و خط‌مشی‌های مصوب کشور با هماهنگی دستکاههای ذیرپیغ تامین
نماید.

ماده ۷- نظارت و رابطه سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌ها با راکانهای ادارات مختلف در
خارج از کشور مطابق آئین نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت امورخارجه تهیه و بصویب
هیأت وزیران میرسد.

ماده ۸- وزارت امورخارجه مکلف است براساس موازین اسلامی و اصول مندرج در قانون
اساسی تجدیدنظر اساسی در قوانین و مقررات جاریه مورده عمل خود را انجام و جهت تصویب
به مراجع ذیرپیغ، ارائه نماید. (اصل چهارم قانون اساسی).

ماده ۹- وزارت امورخارجه مکلف است بمنظور تسهیل و تسریع در جریان امور و
ایجاد تحولات اساسی در روش‌های ارائه خدمات و پیکرداش روشها مطالعات و بررسیهای
لازم را انجام داده و ظرف مدت شش ماه تشکیلات کلی خود را (بصورت موسسه، مرکزو
غیره...) براساس مفاد اصل ۲۴ قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی پیشنهاد نماید.

ماده ۱۰- وزارت امورخارجه مکلف است ظرف مدت سه (۳) ماه پس از تصویب
تشکیلات کلی، تشکیلات تفصیلی وزارت متبع را تهیه و به نایب‌دست امیر اداری و
استخدامی کشور برآورد. / ن

نخست وزیر . وزیر امور خارجه . دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور

**قانون الزام ارائه طرح نظام و تشکیلات اداری جمهوری
اسلامی به مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۰/۱۱/۱۸**

ماده واحده - به منظور دگرگونی بنیادی نظام اداری موجود مطابق با اهداف مقدس انقلاب اسلامی از تاریخ تصویب این قانون بمدت حداقل ۶ ماه دولت موظف است طبق بند ۵ اصل سوم قانون اساسی "ایجاد نظام اداری صحیح و حذف تشکیلات غیر ضرور" واصل ۱۳۲ قانون اساسی "تعداد وزیران وحدود اختیارات هر یک از آنان را قانون معین میکند" طرح نظام و تشکیلات اداری جمهوری اسلامی (وزارت خانه‌ها و اسازمانها) را مشخص کرده وجهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

بند ۵ اصل سوم قانون اساسی

۵- طرد کامل استعمار و جلوگیری از نفوذ اجانب.

بند ۶ اصل سوم قانون اساسی

۶- تنظیم سیاست خارجی کشور براساس معیارهای اسلام، تعهد برادرانه نسبت به همه مسلمانان و حمایت بیدریغ از مستضعان جهان.

اصل چهارم قانون اساسی

کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزائی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید براساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است.

اصل یازدهم قانون اساسی

بحکم آیه‌کریمه "ان هده امکم امه واحده وانا ربکم فاعبدون" همه مسلمانان یک امت‌اند و دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است سیاست کلی خود را برپا بده؛ ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد و کوشش بی‌گیر بعمل آورد تا وحدت سیاسی، اقتصادی، فرهنگی جهان اسلام را تحقق بخشد.

اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی

لوایح قانونی پس از تصویب هیات وزیران به مجلس تقدیم می‌شود و طرحهای قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.

اصل یکصد و پنجماه و دوم قانون اساسی

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس تنفی هرگونه سلطه‌جوئی و سلطه‌پذیری حفظ استقلال همه‌جانبه و تمامیت ارضی کشور، دفاع از حقوق همه مسلمانان و عدم تعهد در برابر قدرتهای سلطه‌گرو روابط صلح‌آمیز متقابل با دول غیرمحارب استوار است.

اصل یکصد و پنجماه و چهارم قانون اساسی

جمهوری اسلامی ایران سعادت انسان در کل جامعه، بشری را آمان خود میداند و استقلال و آزادی و حکومت حق و عدل را حق همه، مردم جهان می‌شناسد. بنابراین در عین خودداری کامل از هرگونه دخالت در امور داخلی ملت‌های دیگر را از مبارزه حق طلبانه مستضعفین در برابر مستکرین در هر نقطه از جهان حمایت می‌کند.